

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΝΩΣΙΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Διεύθυνση Χαλκοκονδύλη 37, 10432 Αθήνα
Τηλέφωνο 2105224180
Φαξ 2105224420
Email petheol@gmail.com
Ιστοχώρος www.petheol.gr

Αθήνα, 6 Μαρτίου 2017
Αριθμ. Πρωτ. 32

Προς
Τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο, Πρόεδρο
και άπαντες τους Ιεράρχες της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της
Ελλάδος.

Θέμα: Επιστημονική κριτική των νέων Προγραμμάτων Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών¹

**Γιατί το περιλαμβανόμενο στο ΦΕΚ-Β-2920 της 13/9/2016
Πρόγραμμα του Μαθήματος των Θρησκευτικών
για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο είναι
ακατάλληλο για ορθοδόξους χριστιανούς μαθητές
και συνεπώς αντισυνταγματικό και παράνομο.**

Γενικές παρατηρήσεις

**Ποιοι είναι οι σκοποί του έως τον Σεπτέμβριο του 2016 ισχύοντος Προγράμματος
για το μάθημα των Θρησκευτικών (έναρξη ισχύος από το 2003 έως το 2016)**

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΝΙΑΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ

(Το έως τον Σεπτέμβριο του 2016 ισχύον Διαθεματικό Πρόγραμμα Σπουδών)

1. Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος

**«Η θρησκευτική εκπαίδευση των μαθητών, όπως αναγνωρίζεται και διεθνώς,
συνιστά όρο της ηθικής και πνευματικής τους ανάπτυξης και έχει ύψιστη κοινωνική*

¹ Το παρόν κείμενο συνέταξε η Επιτροπή Παιδείας της ΠΕΘ αφού εξέτασε και ανέλυσε, από θεολογικής και παιδαγωγικής πλευράς το νέο ΠΣ του 2016, του Δημοτικού - Γυμνασίου και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η δομή αυτού του Προγράμματος είναι πολυθρησκειακή, μη ορθόδοξη, μη θεολογική και γι' αυτό, όπως είπε και ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών κ. Ιερώνυμος, «είναι επικίνδυνο και απαράδεκτο».

σημασία. Χωρίς να παραγνωρίζεται το γεγονός πως η θρησκευτική εκπαίδευση των παιδιών πραγματοποιείται και στο πλαίσιο άλλων θεσμών (οικογένεια, Εκκλησία), η παροχή της στο σχολικό περιβάλλον λειτουργεί συμπληρωματικά και συντελεί στην ολοκληρωμένη μόρφωσή τους. Το μάθημα των Θρησκευτικών (ΜτΘ) είναι ενταγμένο στην παρεχόμενη από την πολιτεία εκπαίδευση υπηρετώντας τους γενικούς σκοπούς της παιδείας, όπως αυτοί ορίζονται από το Σύνταγμα και τους Νόμους».

«Στην εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση μελετάται ο Χριστιανισμός ως βιβλική ιστορία και βιβλικός λόγος, ως ορθόδοξη χριστιανική παράδοση, ως πολιτιστική έκφραση, ως πορεία μέσα στην ιστορία, ως αναζήτηση της αλήθειας και ως σύγχρονη παρουσία μέσα στον κόσμο. Υπάρχουν επίσης κάποιες πληροφορίες για τις άλλες Ομολογίες, καθώς και για τον Ιουδαϊσμό και το Ισλάμ, με την προοπτική να ασχοληθούν μ' αυτά οι μαθητές εκτενέστερα στο Λύκειο.

Ειδικότερα η διδασκαλία του ΜτΘ συμβάλλει:

- «Στην απόκτηση γνώσεων γύρω από τη χριστιανική πίστη και την Ορθόδοξη χριστιανική παράδοση
 - Στην ανάπτυξη θρησκευτικής συνείδησης
 - Στην προβολή της ορθόδοξης πνευματικότητας ως ατομικού και συλλογικού βιώματος
 - Στην κατανόηση της χριστιανικής πίστης ως μέσου νοηματοδότησης του κόσμου και της ζωής
 - Στην παροχή ευκαιριών στους μαθητές για θρησκευτικό προβληματισμό και στοχασμό
 - Στην κριτική επεξεργασία των θρησκευτικών παραδοχών, αξιών, στάσεων
 - Στη διερεύνηση του ρόλου που έπαιξε και παίζει ο Χριστιανισμός στον πολιτισμό και την ιστορία της Ελλάδας και της Ευρώπης
 - Στην κατανόηση της θρησκείας ως παράγοντα που συντελεί στην ανάπτυξη του πολιτισμού και της πνευματικής ζωής
 - Στην επίγνωση της ύπαρξης διαφορετικών εκφράσεων της θρησκευτικότητας
 - Στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων και των μεγάλων σύγχρονων διλημάτων
 - Στην ανάπτυξη ανεξάρτητης σκέψης και ελεύθερης έκφρασης
- Στην αξιολόγηση του Χριστιανισμού ως παράγοντα βελτίωσης της ζωής των ανθρώπων»

1. Ειδικοί σκοποί

«Με τη διδασκαλία των Θρησκευτικών στο Δημοτικό Σχολείο επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν βασικές παραστάσεις, έννοιες και σύμβολα της ορθόδοξης πίστης και ζωής.
- Να αντιληφθούν την αγάπη του Θεού προς τον άνθρωπο και τον κόσμο.

- Να ανακαλύψουν τη σημασία και την επικαιρότητα του Ευαγγελίου για την προσωπική και κοινωνική ζωή και τον πολιτισμό.
- Να καλλιεργήσουν πνεύμα έμπρακτης αλληλεγγύης, ειρήνης και δικαιοσύνης, σεβασμού της θρησκευτικής ιδιαιτερότητας και συνύπαρξης με το «διαφορετικό».
- Να εκτιμήσουν την ανάγκη σεβασμού και προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και της πολιτισμικής κληρονομιάς του τόπου μας και γενικότερα της ανθρωπότητας.
- Να κατανοήσουν τι σημαίνει να είναι κάποιος ενεργό μέλος εκκλησιαστικής κοινότητας».

II. ΓΥΜΝΑΣΙΟ

1. Ειδικοί σκοποί

«Με τη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών στο Γυμνάσιο, οι μαθητές επιδιώκεται:

- *Να ενημερωθούν για την υφή του θρησκευτικού φαινομένου.*
- *Να γνωρίσουν ιδιαίτερα τον Χριστιανισμό, κατεξοχήν την Ορθοδοξία, μέσα από την Αγία Γραφή, τους Πατέρες και τη ζωντανή παράδοση της Εκκλησίας, και να τοποθετηθούν υπεύθυνα.*
- *Να συνειδητοποιήσουν ότι ο Χριστιανισμός δίνει προτάσεις στον σύγχρονο κόσμο για τη συνοχή του, αλλά και για την ποιότητα της ζωής.*
- *Να αξιοποιήσουν την προσφορά του μαθήματος, ώστε να συνειδητοποιήσουν τη δύναμη του μηνύματος του Ευαγγελίου και να καλλιεργήσουν το ήθος και την προσωπικότητά τους, να ευαισθητοποιηθούν απέναντι στον σύγχρονο κοινωνικό προβληματισμό και να βοηθηθούν να πάρουν έμπρακτα θέση.*
- *Να αντιληφθούν ότι το αυθεντικό χριστιανικό μήνυμα είναι υπερφυλετικό, υπερεθνικό και οικουμενικό.*
- *Να αντιληφθούν την πολυπολιτισμική, πολυφυλετική και πολυθρησκευτική δομή των σύγχρονων κοινωνιών.*

Να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη διαχριστιανικής και διαθρησκειακής επικοινωνίας»

Όπως παρατηρείται, το προγενέστερο πρόγραμμα σπουδών στα θρησκευτικά δημοτικού και γυμνασίου, το οποίο ίσχυσε μέχρι και το σχολικό έτος 2015-16 ονομαζόταν Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και εκδόθηκε το 2003. Διείπετο από ορθές γενικές αρχές, οι οποίες τού εξασφάλιζαν ορθή γενική διάρθρωση. Βάσει του προγράμματος αυτού εξεδόθησαν σχολικά βιβλία το 2006.

Πρέπει να επισημανθεί, ότι το Δ.Ε.Π.Π.Σ. τού 2003 προέβλεπε ενημέρωση για τις μη ορθόδοξες χριστιανικές εκκλησίες και για τις άλλες θρησκείες στη Στ' τάξη του δημοτικού σχολείου. Η ενημέρωση αυτή επιτυγχανόταν με διδασκαλία των βασικών χαρακτηριστικών των μη ορθόδοξων χριστιανικών εκκλησιών και των μη χριστιανικών θρησκευμάτων, τα οποία διδάσκονταν κεχωρισμένα ως αυθύπαρκτα και ανεξάρτητα, και ποτέ δεν διδάσκονταν ανάμεικτα με την ορθόδοξη πίστη και

ζωή ή ανάμεικτα μεταξύ τους. Επιτυγχάνονταν δε με σαφή και ευσύνοπτο τρόπο μέσα σε τέσσερις διδακτικές ώρες. Στο δε γυμνάσιο προέβλεπε διδασκαλία για τη σημερινή κατάσταση των μη ορθοδόξων χριστιανικών ομολογιών (ρωμαιοκαθολικών και προτεσταντών) σε δύο διδακτικές ώρες με τρόπο ευσύνοπτο και περιεκτικό.

Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών από τον Σεπτέμβριο του 2016

Κάποιοι από τους σκοπούς και τα μαθησιακά ή προσδοκώμενα αποτελέσματα του νέου Προγράμματος Σπουδών (έναρξη ισχύος Σεπτέμβριος 2016)

Δ' Τάξη Δημοτικού: Προσδοκώμενες επάρκειες των μαθητών:

- Γνωρίζουν και αξιολογούν τη δράση διάφορων βιβλικών προσώπων, χριστιανών Αγίων καθώς και ιερών και σημαντικών προσώπων από άλλες θρησκευτικές παραδόσεις.
- Αναγνωρίζουν γιορτές, σύμβολα, λατρευτικές και ιερές πράξεις του Χριστιανισμού και άλλων θρησκειών και συνειδητοποιούν τη σημασία τους για τη ζωή των ανθρώπων.
- Αντιλαμβάνονται την κεντρική θέση της Αγίας Γραφής και άλλων ιερών κειμένων στη ζωή των πιστών και στη συγκρότηση των θρησκευτικών κοινοτήτων.
- Προσεγγίζουν την έννοια και τη σημασία του ιερού για τους ανθρώπους
- Περιγράφουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των θρησκειών
- Διατυπώνουν απορίες και ερωτήματα γύρω από το θρησκευτικό φαινόμενο
- Αντιλαμβάνονται την παρουσία της θρησκείας στη ζωή των ανθρώπων και των κοινοτήτων
- Συνειδητοποιούν ότι η θρησκεία μπορεί να φέρνει κοντά τους ανθρώπους

Στ' Δημοτικού: Προσδοκώμενες επάρκειες των μαθητών

- Γνωρίζουν και αξιολογούν τη ζωή και το έργο ιερών και σημαντικών προσώπων άλλων θρησκειών
- Ανακαλύπτουν το περιεχόμενο και το νόημα των γιορτών στον Χριστιανισμό και στις άλλες θρησκείες, καθώς και τη σημασία τους για τη ζωή των ανθρώπων
- Κατανοούν τον ιστορικό και συμβολικό χαρακτήρα της Αγίας Γραφής και άλλων ιερών κειμένων, ανακαλύπτουν τα ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα της σύνταξής τους, καθώς και την πολλαπλή λειτουργικότητά τους (επικοινωνία, αφήγηση και μνήμη, διαμόρφωση συλλογικής ταυτότητας)
Διαπιστώνουν τη σημασία και την ανάγκη του διαχριστιανικού και διαθρησκευτικού διαλόγου

Α' Γυμνασίου: Γενικοί στόχοι της τάξης: Οι μαθητές ενθαρρύνονται και καθοδηγούνται:

- Να γνωρίσουν και να αξιολογήσουν τη ζωή και τη δράση σημαντικών προσώπων του Χριστιανισμού καθώς και άλλων θρησκειών

- Να γνωρίσουν βασικές πτυχές του Ισλάμ και του Ιουδαϊσμού (θρησκευτικά γεγονότα, γιορτές, λατρεία, τρόπος ζωής, αξίες και στάσεις ζωής) και να συνειδητοποιήσουν τις σχέσεις των δύο θρησκειών με τον Χριστιανισμό
- Να προσεγγίσουν διδασκαλίες, αναζητήσεις και εμπειρίες από τις μεγάλες θρησκείες του κόσμου και να αναγνωρίσουν αξίες και σύστοιχες στάσεις ζωής
- Να αναπτύξουν ενδιαφέρον για τη μελέτη τόσο της θρησκευτικής τους ιδιοπροσωπίας όσο και άλλων θρησκειών

Είναι εμφανές ότι στο νέο ΠΣ γίνεται μια αλλοίωση και μεταλλαγή της ίδιας της αλήθειας και του πνεύματος του Ευαγγελίου του Χριστού με την προσαρμογή του στο πνεύμα του κόσμου. Δεν επιζητείται απλώς ένας σύγχρονος τρόπος διδακτικής μεθόδου για να ακούσουν και να πεισθούν και να πιστεύσουν οι μαθητές στο Ευαγγελικό μήνυμα της σωτηρίας και να κατανοήσουν ή βιώσουν ότι μόνον διά του αναστημένου σώματος του Χριστού δηλαδή μόνον διά της Εκκλησίας μπορούν να νικήσουν τον θάνατο και όλους τους θανάτους των παθών και να μετέχουν στο μυστήριο της σωτηρίας του κόσμου.

Αντ' αυτού, το νέο Πρόγραμμα θεωρεί εκσυγχρονισμό όχι την μεθοδολογική βελτίωση ή αναβάθμιση του μαθήματος, αλλά την οντολογική έκπτωση αυτού του ευαγγελικού μηνύματος με την εξίσωσή του με τα μηνύματα ανθρωποκεντρικών θρησκειών ή άθεων κοσμοθεωριών, δηλαδή, όπως αναφέρεται στο νέο ΠΣ, με τη «διευρυμένη γνώση “γύρω από τις θρησκείες” αλλά και τις θρησκευτικές και μη θρησκευτικές κοσμοθεωρήσεις που νοηματοδοτούν τον ανθρώπινο βίο» (βλ. **Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο** ΦΕΚ, αριθμ. 143575/Δ2, Αρ. Φύλλου **2920**, τεύχ. **Β΄**, σ. **30860**). Το νέο μάθημα, έτσι όπως διαμορφώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2016 στοχεύει στο «να προσανατολίσει το ενδιαφέρον των μαθητών στην ποικιλία των θρησκευτικών δυνατοτήτων και ηθικών αντιλήψεων που ανιχνεύονται στις θρησκευτικές εμπειρίες, και να ενθαρρύνει τους μαθητές, ώστε να ευαισθητοποιηθούν προς τη θρησκεία και προς τις θρησκευτικές διαστάσεις της ζωής. Η προσέγγιση αυτή υπερβαίνει παρωχημένες πρακτικές ομολογιακής μονοφωνίας». Στο νέο ΠΣ δεν αναζητείται νέα μέθοδος διδασκαλίας, αλλά νέα θεολογική αλήθεια. Αυτή ήταν και είναι η κατευθυντήρια στρατηγική γραμμή του νέου ΠΣ, σύμφωνα με όσα αναφέρει σε προγενέστερο -στρατηγικής σημασίας άρθρο του- ο συντονιστής της συντάξεως των νέων ΠΣ: **Το πρόβλημα του μαθήματος, γράφει σε αυτό το άρθρο, είναι «ο ομολογιακός χαρακτήρας του. Το μάθημα έχει κατηχητικό χαρακτήρα, είναι μονοφωνικό ως εκ της φύσεώς του και συνεπώς δεν ανταποκρίνεται στην ανάγκη μιας ελεύθερης πλουραλιστικής κοινωνίας. Το ελληνικό σχολείο αποτελεί ακραία περίπτωση θρησκευτικού κατηχητισμού. Σ' ένα πλουραλιστικό και δημοκρατικό σχολείο, που σέβεται τη θρησκευτική ετερότητα και μάλιστα στο πλαίσιο της σύγχρονης συνείδησης της ευρωπαϊκής πολιτιστικής πραγματικότητας, η λύση δεν είναι παρά η κατάργηση του ομολογιακού μαθήματος και η μετάβαση σε ένα ουδετερόθρησκο σχολείο».** (Στ. Γιαγκάζογλου, «Η φυσιγνωμία και ο χαρακτήρας του θρησκευτικού μαθήματος, Η θρησκευτική αγωγή στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες», στο *Ανάλεκτα*, Π.Ι., σ. 6-7).

Πρωταρχική παρατήρησή μας είναι ότι όλα τα παραπάνω αποτελούν εχθρική και συκοφαντική επίθεση εναντίον του ΜτΘ και μάλιστα από τον ίδιο τον

υποτιθέμενο αρμόδιο για να στηρίζει το ΜτΘ. Η δεύτερη παρατήρηση αφορά στον αντιφατικό χαρακτήρα των γραφομένων του, διότι το ερώτημα που προκύπτει από τα όσα γράφει είναι: **Γιατί τόσα χρόνια που βρίσκεται στην υπεύθυνη θέση του Συμβούλου στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο σχεδίαζε και ενέκρινε**, τη συγγραφή όλων αυτών των Προγραμμάτων και των Βιβλίων των Θρησκευτικών, που, όπως ισχυρίζεται τώρα, ξαφνικά, έγιναν ομολογιακά;

Στο ίδιο άρθρο του προτείνει «να διαλεχτεί η χριστιανική θεολογία δημιουργικά με την πολιτισμική και θρησκευτική ποικιλομορφία, να προσπεράσει τη μισαλλοδοξία και το φανατισμό, να μην προσκολλάται στο ένδοξο παρελθόν», ούτε «να κλείνεται σε ένα είδος ιδιοκτησιακής αντίληψης για την κατοχή της αλήθειας» (Στ. Γιαγκάζογλου, «Η φυσιογνωμία..», ό.π., σ. 12 και 14). Μέσα από ποιες επιστημονικές μελέτες έχουν διαπιστωθεί όσα αβάσιμα ισχυρίζεται για φαινόμενα μισαλλοδοξίας και φανατισμού στη θεολογία, δεν μας λέει.

Ισχυρίζεται ακόμη, ότι **«χρειάζεται μια νέα προσέγγιση των σημερινών κοινωνικών και πολιτισμικών πραγματικοτήτων του κόσμου μας μέσα από μια θεολογία της πολυπολιτισμικότητας. Είναι όντως ανάγκη το ΜτΘ να αλλάξει φυσιογνωμία και χαρακτήρα. Είναι ανάγκη η θεολογία της πολυπολιτισμικότητας, όχι απλώς να το αγγίξει, αλλά να το διαπεράσει, κομίζοντας μια άλλη μαρτυρία για την αλήθεια της ζωής του ανθρώπου και του κόσμου. Είναι ανάγκη να αναπλαισιωθεί ο θεολογικός και παιδαγωγικός του χαρακτήρας σε νέες βάσεις και αρχές»** (Στ. Γιαγκάζογλου, «Η φυσιογνωμία..», ό.π., σ. 14-15). Η χρήση του όρου «θεολογία της πολυπολιτισμικότητας» στην ορθόδοξη θεολογία, αποτελεί νέα εφεύρεση, και η πρωτοτυπία ανήκει στο συγγραφέα του παρόντος άρθρου.

Είναι εμφανές από τα παραπάνω, ότι προετοιμαζόταν πολύ νωρίτερα το κλίμα της αποορθοδοξοποίησης του ΜτΘ

Ολόκληρο το περιεχόμενο των νέων ΠΣ για το Δημοτικό – Γυμνάσιο και Λύκειο διακατέχεται από αυτό τον μεθοδευμένο σχεδιασμό αφ' ενός της αποορθοδοξοποίησης του ΜτΘ με την μεθόδευση της επικόλλησης σε αυτό της συκοφαντικής και υποτιμητικής ετικέτας της μονοφωνικού - ομολογιακού και κατηχητικού χαρακτήρα του, ενός χαρακτήρα που δεν μπορεί να προσαρμοστεί έτσι στο πολυπολιτισμικό πνεύμα της εποχής!! Αναβάθμιση λοιπόν του ΜτΘ δεν σημαίνει για το νέο ΠΣ μεθοδολογική αλλαγή και παιδαγωγικός ή διδακτικός εκσυγχρονισμός του, αλλά οντολογική μετατροπή της ορθόδοξης αλήθειας του, η οποία είναι ότι: Για τον ορθόδοξο μαθητή ένας είναι ο σωτήρας και λυτρωτής του κόσμου, ένας είναι ο Θεός, μία είναι η Εκκλησία, ένα είναι το βάπτισμα και μία είναι η ελπίδα και προσδοκία των ανθρώπων για λύτρωση: η διά του Ιησού Χριστού. Αυτή η αλήθεια έπρεπε να αλλάξει. Η Θεολογία του Ευαγγελίου έπρεπε να γίνει θεολογία της πολυπολιτισμικότητας της πολυθρησκευτικότητας, του σχετικισμού, της σύγχυσης των πολλών θρησκειών, Θεών και λυτρώσεων. Το χριστιανικό μήνυμα της σωτηρίας ουσιαστικά απορρίπτεται ως μονοφωνικό και στη θέση του μπαίνει ένα μάθημα που ανατρέπει τη μονοφωνική πίστη στα γνήσια στοιχεία της ορθόδοξης χριστιανικής παραδόσεως και, όπως είδαμε, αντί να λαμβάνει υπόψη το ενδιαφέρον των ορθοδόξων μαθητών στοχεύει να **«προσανατολίσει το ενδιαφέρον των μαθητών στην ποικιλία των θρησκευτικών δυνατοτήτων και ηθικών αντιλήψεων»** (ΦΕΚ, ό.π.). Ουσιαστικά κατευθύνονται οι μαθητές σε μια σχετικοποίηση του ευαγγελικού μηνύματος σε μια μετάλλαξη του σωτηριολογικού

πνεύματος που διδάσκει το Ευαγγέλιο, θεωρώντας ότι για τους χριστιανούς δεν αποτελούν τη μοναδική αλήθεια.

Η χρήση νέων τεχνολογικών και νέων διδακτικών πρακτικών για να διευκολυνθούν οι μαθητές να κατανοήσουν το ευαγγελικό μήνυμα της σωτηρίας μετατρέπεται σε μεθοδευμένη αναστοχαστική και κριτική σχετικοποίηση και αποδόμηση της ευαγγελικής αλήθειας και σε αναδόμηση ή αναβάθμισή της σε πολυθρησκειακές αλήθειες στις οποίες κατευθύνονται οι μαθητές για να βρουν υποκατάστατα (θρησκευτικά και ιδεολογικά είδωλα) της μίας και αληθινής πίστεως στον ένα και αληθινό Τριαδικό Θεό και στον Αποκαλυφθέντα Ιησού Χριστό. Στο νέο μάθημα, επομένως, επιβάλλεται μια νέα δόμηση και σύνθεση της διδασκαλίας του μαθήματος, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η δήθεν αναβάθμιση και ανανέωσή του σε μια μορφή πολυθρησκειακής σαλάτας στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο και σε μια μορφή "εννοιολογικής σαλάτας", στο Λύκειο όπως γίνεται στο νέο ΠΣ ;

Το νέο πρόγραμμα, επομένως, είναι παντελώς ακατάλληλο, τόσο για ορθοδόξους χριστιανούς μαθητές, όσο και για τον οποιονδήποτε.

Οι εσφαλμένες λοιπόν αρχές, οι οποίες χαρακτηρίζουν το πρόγραμμα είναι οι εξής:

Α΄. Απαιτείται από το πρόγραμμα στις αυτές Θεματικές Ενότητες, ταυτόχρονα με την διδασκαλία της ορθόδοξης πίστης και ζωής, διδασκαλία πολλών και διαφόρων χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των μη χριστιανικών θρησκευμάτων και των μη ορθοδόξων δογμάτων.

Τούτο απαιτείται από την Γ΄ δημοτικού έως και την Γ΄ γυμνασίου. Επειδή δε οι αποδέκτες της διδασκαλίας δεν είναι επιστήμονες θρησκευτολόγοι, αλλά ανήλικοι μαθητές ηλικίας 8-15 ετών, κινδυνεύουν να επηρεασθούν, να αποπροσανατολισθούν από την ορθόδοξη χριστιανική πίστη τους, νομίζοντας πλέον ότι η ορθόδοξη πίστη και ζωή ταυτίζεται με τα μη χριστιανικά θρησκευόμενα και με τις μη ορθόδοξες χριστιανικές εκκλησίες. Σε τέτοια περίπτωση θα προβούν ενσυνειδήτως ή ασυνειδήτως σε υιοθεσία μιάς τυχαίας πίστεως από όσες έχουν ταυτοχρόνως διδαχθεί ή θα πλάσουν ένα θρησκευτικό μείγμα, το οποίο και θα ακολουθήσουν - θα προβούν δηλαδή σε συγκρητισμό.

Τέτοιου είδους ταυτόχρονη διδασκαλία πραγματοποιείται συγκεκριμένα στις εξής Θεματικές Ενότητες:

Γ΄ δημοτικού: 2, 3, 4, 7 (σελίδες ΦΕΚ 30871, 30872, 30874, 30879)

Δ΄ δημοτικού: 1, 2, 4, 5, 6, 7 (σελίδες ΦΕΚ 30883, 30885, 30889, 30890, 30892, 30893)

Ε΄ δημοτικού: 1, 2, 3 (σελίδες ΦΕΚ 30900, 30901, 30903) (Σημειωτέον ότι εάν διδαχθούν οι τρεις αυτές ενότητες οι οποίες καλύπτουν 24 ώρες, δύσκολα θα βρεθεί χρόνος για οτιδήποτε άλλο)

Στ΄ δημοτικού: 5, 6, 7 (σελίδες ΦΕΚ 30916, 30917, 30919) (Σημειωτέον ότι συνολικά η 5η και η 6η Θεματικές Ενότητες καλύπτουν 18 ώρες και καλύπτουν μεγάλο μέρος του διδακτικού έτους, διότι άλλωστε επιχειρείται ο περιορισμός των ωρών του μαθήματος στο δημοτικό.)

Α΄ γυμνασίου: Μολοντί δεν προβλέπεται συνδιδασκαλία ορθοδόξων με ετρώθησκα στοιχεία σε αυτή την τάξη, οι Θεματικές Ενότητες 5 και 6 (σελίδες ΦΕΚ

30933-30935) καλύπτουν 16 ώρες διδασκαλίας, ενώ είναι αδύνατον να ευρεθούν άνω των 32 ωρών διδασκαλίας ετησίως. Διότι το μάθημα διδάσκεται δύο ώρες εβδομαδιαίως και κάποιες ώρες αφιερώνονται σε επαναλήψεις, διαγωνίσματα, ανάγνωση εργασιών μαθητών. Άλλες δε ώρες χάνονται λόγω εκδρομών, δυσμενών καιρικών συνθηκών, συνεδριάσεων, απεργιών, καταλήψεων. Άρα οι 16 ώρες των ως άνω δύο ενοτήτων καταχρηστικώς καλύπτουν το μισό σχολικό έτος.

Β΄ γυμνασίου: 1, 2, 3, 4, 5, (σελίδες ΦΕΚ 30941, 30942, 30945, 30947, 30948, 30950).

Γ΄ γυμνασίου: 1, 2, 3, 4, 6, (σελίδες ΦΕΚ 30959, 30961, 30963, 30964, 30967, 30968 (και μάλιστα στη Θεματική Ενότητα 6 προηγούνται οι θρησκείες και έπεται η ορθόδοξη διδασκαλία).

Πρέπει επίσης να επισημανθεί, ότι στις περισσότερες από τις ως άνω περιπτώσεις Θεματικών Ενοτήτων, ο γενικός τίτλος συχνά δεν συμφωνεί με το περιεχόμενο και οδηγεί το παιδί σε παντελώς εσφαλμένα συμπεράσματα ικανά να διασαλεύσουν την πίστη του. Επί παραδείγματι, η ενότητα 3 της Γ΄ δημοτικού επιγράφεται «Κυριακή: Μια σημαντική ημέρα της εβδομάδας». Τί περιμένει να ακούσει το οκτάχρονο παιδί, το οποίο είναι βεβαπτισμένο ορθόδοξο; Οπωσδήποτε για την κυριακάτικη λειτουργία. Όμως στην ίδια Θεματική Ενότητα επιβάλλεται και η διδασκαλία του εβραϊκού Σαββάτου και της μουσουλμανικής Παρασκευής και αναπόφευκτα θα περιέλθει το μικρό παιδί της ηλικίας των οκτώ ετών σε σύγχυση και μέσα του θα εξισώσει και θα ταυτίσει αυτά τα τρία.

Όμως ακόμη και παιδιά Ισραηλιτών ή μουσουλμάνων, τα οποία τυχόν θα ευρίσκονταν στην ίδια σχολική αίθουσα και θα παρακολουθούσαν το αυτό μάθημα, θα κινδύνευαν να περιπέσουν στην ίδια παρεξήγηση, ότι δηλαδή η πίστη τους ταυτίζεται με τις άλλες δύο, οι οποίες διδάσκονται υποχρεωτικά εντός της ίδιας Θεματικής Ενότητας και υπό τον ίδιο τίτλο. **Άρα το πρόγραμμα καταντά ακατάλληλο όχι μόνο για τους ορθοδόξους χριστιανούς, αλλά και για τον οποιονδήποτε.**

Η τακτική αυτή του νέου προγράμματος φθάνει μέχρι το σημείο να απαιτείται η διδασκαλία στην ίδια θεματική ενότητα εκτός από την ορθοδοξία και τεσσάρων θρησκευμάτων (ΦΕΚ σ. 30947), τακτική δυνάμενη να οδηγήσει σε πρωτοφανή σύγχυση, όπως ακριβώς θα συνέβαινε εάν διδάσκονταν στο ίδιο μάθημα, στην ίδια Θεματική Ενότητα μαζί με τη μητρική γλώσσα και τέσσερεις ξένες γλώσσες.

Β΄. Έχουν αφαιρεθεί βασικά θέματα ορθόδοξου πίστεως και ζωής

Πουθενά σε ολόκληρο το πρόγραμμα δημοτικού και γυμνασίου δεν διδάσκονται, έστω και δειγματοληπτικά, στοιχεία από την ιστορία και θεολογία της Ορθόδοξης Εκκλησίας κατά την περίοδο από 1054 – 1453. Δεν πληροφορείται λοιπόν ο ορθόδοξος χριστιανός μαθητής έστω και επιγραμματικά για τη ζωή και το έργο μεγάλων προσωπικοτήτων, αγίων της Εκκλησίας μας, όπως ο άγιος Ευστάθιος Θεσσαλονίκης ο Κατάφλωρος (ο περίφημος μελετητής του Ομήρου), ο άγιος Γρηγόριος Παλαμάς αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης και ο άγιος Μάρκος Εφέσου ο Ευγενικός.

Η Παλαιά Διαθήκη, η οποία (και με το ΔΕΠΠΣ και ανέκαθεν) διδασκόταν σε ως σύνολο στην Α΄ γυμνασίου και κάλυπτε ολόκληρο το σχολικό έτος, και η οποία

κατά την χριστιανική πίστη είναι «παιδαγωγός εις Χριστόν», τώρα δεν διδάσκεται στο γυμνάσιο ως σύνολο, αλλά μόνο διάφορα ρητά και περιστατικά της διάσπαρτα και στις τρεις τάξεις και κατ' αυτόν τον τρόπο οι ανήλικοι μαθητές αφ' ενός μεν θα ζημιώνονται όσα δεν έχουν ποτέ διδαχθεί, αφ' ετέρου δε δεν θα αποκτούν ποτέ τη συναίσθηση ότι αποτελεί αυτή ενιαίο όλο απαραίτητο για κάθε χριστιανό, επειδή όλα τα τμήματα και όλα τα βιβλία της έχουν να του προσφέρουν πολύτιμα διδάγματα.

Όσον αφορά δε στο δημοτικό, καμμία Θεματική Ενότητα δεν είναι αφιερωμένη αποκλειστικά στην Παλαιά Διαθήκη, διότι ακόμη και η 4η της Ε' δημοτικού, «η οποία επιγράφεται «Προφήτες της Βίβλου: κλήση για μετάνοια και αναγγελία του ερχομού του Μεσσία» και προβλέπεται η διδασκαλία της εντός οκτώ μόνον ωρών, περιλαμβάνει και τον Ιωάννη τον Βαπτιστή και δεν είναι αμιγώς παλαιοδιαθηκική. Στο δημοτικό διδάσκεται ο κατακλυσμός και η κιβωτός του Νώε, όμως δεν διδάσκεται η δημιουργία του κόσμου από τον Θεό (ΦΕΚ σ. 30880).

Πουθενά δεν βλέπουμε σε ολόκληρο το δημοτικό και το γυμνάσιο διδασκαλία και των επτά μυστηρίων της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Πουθενά δεν βλέπουμε σε ολόκληρο το γυμνάσιο διδασκαλία της γεννήσεως του Χριστού, στο δε δημοτικό διδάσκεται δύο φορές, τη μία όμως φορά συνδιδάσκεται με την αναφορά του κορανίου σε αυτήν.

Όλα αυτά, και άλλα πολλά, τα οποία χάριν συντομίας παραλείπουμε, αφήνουν κενά στη μάθηση των ορθοδόξων χριστιανών παιδιών, τα οποία κενά είναι αδύνατον να τα αναπληρώσουν μόνα τους και τα οποία επίσης θα συντελέσουν στη μη επαρκή ανάπτυξη της ορθοδόξου χριστιανικής θρησκευτικής τους συνειδήσεως.

Γ'. Κάποια θέματα ορθοδόξου πίστεως και ζωής παρουσιάζονται με πεπλατυασμένο τρόπο εις βάρος όσων ήδη περιγράψαμε

Στην Στ' δημοτικού πλατυάζει αφιερώνοντας οκτώ ώρες στο μυστήριο της θείας ευχαριστίας (Θεματική Ενότητα 4, ΦΕΚ σ. 30913-30915), ενώ δύο μόνον ώρες θα ήταν αρκετές, για το μυστήριο αυτό και θα περίσσευαν και άλλες για όσα δεν αναφέρονται διόλου.

Το ζήτημα της σχέσεως Ελληνισμού και χριστιανισμού, κατά τα παλαιά προγράμματα διδασκόταν σε μία ώρα στην Γ' γυμνασίου και σε άλλη μία ώρα στην Β' λυκείου, όμως με το νέο πρόγραμμα απαιτείται η διδασκαλία του δε δέκα ώρες στην Α' γυμνασίου και μάλιστα στην αρχή του σχολικού έτους, στη 2η μόλις θεματική ενότητα (ΦΕΚ σ. 30927-30928). Το εγχείρημα αυτό καταντά αφόρητη επιβάρυνση για τη νοημοσύνη ενός δωδεκάχρονου.

Δ'. Θρησκευολογική ύλη, η οποία μέχρι και το σχολικό έτος 2015-16 διδασκόταν στη Β' λυκείου, μεταφέρθηκε στο δημοτικό και στο γυμνάσιο

Μάλιστα δε, επιβαρύνθηκε με θρησκευολογικές έννοιες υπερδεόντως δύσκολες και ακατάλληλες για την ηλικία των παιδιών στα οποία απευθύνεται. Τέτοιες έννοιες δεν υπήρχαν καν στην δευτέρα λυκείου, αλλά διεσπάρησαν στο δημοτικό και στο γυμνάσιο.

Έτσι απαιτείται στο δημοτικό η διδασκαλία των εννοιών: Ρός Ασανά, Ιντ αλ φιτρ, Σβάστικα, 99 ονόματα για τον Αλλάχ, Μάνταλα (ΦΕΚ σ. 30871), Κιτά, Μενορά

(ΦΕΚ σ. 30873), Φατιχά, Σεμά (ΦΕΚ σ. 30883), Μπαρ Μιτσβά, Μπατ Μιτσβά (ΦΕΚ σ. 30889), Χαντίθ (ΦΕΚ σ. 30901), Μαουλίντ (ΦΕΚ σ. 30917).

Και στο γυμνάσιο απαιτείται η διδασκαλία των εννοιών Σαβουώτ, Σουκώτ, Χανουκά, Πουρίμ, Ταλμούδ, Σεμά, Τεφιλίν, Νεζουζά, (ΦΕΚ σ. 30932), Σαχαντά, Χαντίθ, Ούμμα, Κατίμπ (ΦΕΚ σ. 30933), Μινάκσι, Γιάντρας, Μάνταλα, Diwali, Pongal, Holi, Στούπες, Παγόδες (ΦΕΚ σ. 30934), Μάντρα, Τριπίτακα (ΦΕΚ σ. 30935)

Σημειωτέον ότι, όπως συνάγεται εκ των ως άνω δύο παραγράφων, η διδασκαλία ορισμένων εκ των δυσκόλων και ξένων προς τους ορθοδόξους χριστιανούς μαθητές εννοιών απαιτείται τόσο στο δημοτικό, όσο και στο γυμνάσιο (Σεμά, Χαντίθ, Μάνταλα), ενώ όπως έχουμε ήδη επισημάνει, λείπουν από το πρόγραμμα θέματα υψίστης σημασίας για την ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης των ορθοδόξων χριστιανών.

Ε΄. Η ευαγγελική ιστορία κατατμήθηκε και διασκορπίσθηκε άτακτα

Η ύλη αυτή κατακερματίσθηκε άτακτα και σε βάρος της σειράς την οποία το ίδιο το Ευαγγέλιο επιβάλλει, σε διάφορες θεματικές ενότητες από τρίτη δημοτικού μέχρι και τρίτη γυμνασίου. Ενώ με το παλαιό πρόγραμμα, εγνώριζε το παιδί, ότι στη δεύτερα γυμνασίου θα διδαχθεί την ευαγγελική ιστορία με τη σωστή σειρά από τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου μέχρι την Ανάληψη του Ιησού Χριστού, με το υπό αίτηση ακύρωσης πρόγραμμα ουδέποτε έχει αυτή την ευκαιρία, αλλά διδάσκεται διάφορα περιστατικά άτακτα, χωρίς τη σωστή ιστορική σειρά, ασύνδετα, αποκεκομμένα από τη συνάφειά τους, δηλαδή από τα προηγούμενα και τα επόμενα. Για το δημοτικό, δειγματοληπτικώς και μόνον αναφέρουμε ότι στην Ε΄ δημοτικού απαιτείται από το επίμαχο πρόγραμμα, να διδαχθεί πρώτα η Πεντηκοστή (ΦΕΚ σ. 30905), αμέσως κατόπιν η Ανάσταση (ΦΕΚ σ. 30906) και αμέσως κατόπιν, ποιοί ήταν οι 4 Ευαγγελιστές, πότε και για ποιούς έγραψαν τα Ευαγγέλια (ΦΕΚ σ. 30907). Για δε το γυμνάσιο πρέπει να επισημάνουμε, ότι περιορίσθηκε η διδασκαλία της ευαγγελικής ιστορίας σε μία και μόνη Θεματική Ενότητα, την υπ΄ αριθμό 2 της Β΄ Γυμνασίου, υπό τον τίτλο «Ποιός είναι ο Θεός των Χριστιανών; Τίνα με λέγουσιν οι άνθρωποι είναι;» (ΦΕΚ σ. 30943-30945), η οποία διδάσκεται σε οκτώ μόλις ώρες και περιλαμβάνει επίσης το θέμα «Ο Ιησούς στο Κοράνιο και στις Χαντίθ». Κατ΄ αυτόν τον τρόπο, ουδέποτε θα αποκτήσει το βεβαπτισμένο ορθόδοξο παιδί την εικόνα του συνόλου της ευαγγελικής ιστορίας, πράγμα το οποίο θα έχει δυσμενή επίπτωση στην ανάπτυξη της θρησκευτικής του συνείδησης.

Στ΄. Η εκκλησιαστική ιστορία κατατμήθηκε και διασκορπίσθηκε άτακτα

Κατεκερματίσθηκε άτακτα και χωρίς να λαμβάνεται υπ΄ όψη η ιστορική σειρά, σε διάφορες θεματικές ενότητες, από τρίτη δημοτικού μέχρι και τρίτη γυμνασίου, ταυτοχρόνως, όμως, αφαιρέθηκαν και σημαντικά θέματα απαραίτητα για την ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης του ορθοδόξου παιδιού.

Έτσι, το ορθόδοξο παιδί δεν θα έχει πλέον τη δυνατότητα να την διδαχθεί ως σύνολο στην τρίτη γυμνασίου, όπως με το παλαιό πρόγραμμα (Δ.Ε.Π.Π.Σ.), αλλά θα λαμβάνει μόνον αποσπασματικές γνώσεις αποκομμένες από τη συνάφειά τους, δηλαδή από τα προγενέστερα και τα μεταγενέστερα γεγονότα. Αυτό ισχύει για τις εξής Θεματικές Ενότητες της Α΄ γυμνασίου: 1. «Μεγαλώνουμε και αλλάζουμε»

(ΦΕΚ σ. 30925), η οποία δεν είναι καθ' αυτό ιστορική, και μεταξύ άλλων ομιλεί για τον απόστολο Παύλο, τους διωγμούς και την οργάνωση της Εκκλησίας, και 4. «Πώς παίρνονται οι αποφάσεις» (ΦΕΚ σ. 30931). Η οποία ομιλεί για την Αποστολική Σύνοδο, τις Οικουμενικές Συνόδους πλην της Εβδόμης Οικουμενικής Συνόδου και τέσσερεις μεγάλους πατέρες της Εκκλησίας. Επίσης ισχύει και για τις εξής ενότητες της Β΄ γυμνασίου: 1. «Μπορούν οι άνθρωποι να εικονίζουν τον Θεό;», η οποία αφορά στην τηλεόραση, στις εικαστικές τέχνες, στην ειδωλολατρία, στην εικονομαχία, στην Ζ΄ Οικουμενική σύνοδο αλλά και στις εικονογραφικές συνήθειες των θρησκευμάτων (ΦΕΚ σ. 30941), και 6. «Ορθοδοξία και Νέος Ελληνισμός» η οποία αφορά στην μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως ζωή των Ελλήνων ορθοδόξων, και στις εθνικές Εκκλησίες κατά την νεότερη εποχή.

Όσον αφορά δε το πρόγραμμα του δημοτικού, αναφέρουμε ότι στην Στ΄ δημοτικού το πρόγραμμα ξεκινά από την εξάπλωση των χριστιανικών κοινοτήτων στον κόσμο (Θεματική Ενότητα 1), συνεχίζει στην επόμενη Θεματική Ενότητα με τους σε βάρος των χριστιανών διωγμούς, και καταλήγει στην Υψωση του Τιμίου Σταυρού. Όμως αμέσως κατόπιν όλων αυτών, δεν συνεχίζει σε κάποιο άλλο συναφές ιστορικό θέμα, αλλά απαιτεί να διδαχθεί για οκτώ ολόκληρες ώρες το θέμα «Η Αγία Γραφή, ένα ιστορικό και διαχρονικό βιβλίο», η οποία καλύπτει οκτώ ώρες διδασκαλίας (ΦΕΚ σ. 30912), ενώ είχε ήδη ασχοληθεί στην Δ΄ δημοτικού Θεματική Ενότητα 7. («Ιερά βιβλία»), η οποία καλύπτει 10 ώρες διδασκαλίας μαζί με πολλά άλλα βιβλία άλλων θρησκειών (ΦΕΚ σ. 30893) και στην Ε΄ δημοτικού, Θεματική Ενότητα 7. («Ανακαλύπτοντας τα κείμενα της Καινής Διαθήκης»), η οποία καλύπτει οκτώ ώρες διδασκαλίας (ΦΕΚ σ. 30907-30908). Αφιερώνει δηλαδή εικοσιτέσσερις ώρες σε τρεις τάξεις του δημοτικού για να εισαγάγει τους μικρούς μαθητές στην Αγία Γραφή, (ενώ θα αρκούσαν το πολύ τέσσερις), και ταυτοχρόνως, στη Δ΄ δημοτικού πελαγοδρομεί σε πλείστα όσα ιερά βιβλία θρησκειών. Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα να μη προχωρήσει στο δημοτικό σχολείο στη διδασκαλία κανενός άλλου ιστορικού θέματος πέραν της εποχής του μεγάλου Κωνσταντίνου.

Ζ΄. Η θεολογία του προγράμματος κάθε άλλο παρά ορθόδοξη χριστιανική είναι

Επανειλημμένως χαρακτηρίζεται η διδασκαλία της Ορθοδόξου Εκκλησίας κατά τρόπο ανοίκειο. Αναφέρει το πρόγραμμα: «ερμηνεύοντας την πρόταση ζωής της χριστιανικής Εκκλησίας» (ΦΕΚ σ. 30929), «Ο σκοπός και το νόημα της ζωής του ανθρώπου: Η βιβλική πρόταση και η θεολογική ερμηνεία» (ΦΕΚ σ. 30946), «να επεξεργαστούν τη χριστιανική πρόταση για θεμελιώδη υπαρξιακά, ηθικά και κοινωνικά ζητήματα» (ΦΕΚ σ. 30958), «να εμβαθύνουν στη χριστιανική πρόταση για τη μεταμόρφωση της ζωής και τη σωτηρία του κόσμου» (ΦΕΚ σ. 30958).

Πρέπει να επισημάνουμε, ότι για τους ορθοδόξους χριστιανούς μαθητές, οι οποίοι κατά το άρθρο 3 του Συντάγματος αποτελούν την πλειοψηφία των μαθητών των σχολείων της Ελληνικής Δημοκρατίας, η διδασκαλία της Αγίας Γραφής και της Ιεράς Παραδόσεως δεν είναι απλώς και μόνον μία πρόταση. Εάν δεχθούμε κάτι τέτοιο, αφ' ενός την υποβιβάζουμε σε ένταλμα ανθρώπων, αφ' ετέρου την αποξενώνουμε από τα παιδιά αυτά, διότι μία πρόταση ίσως έχει γίνει αποδεκτή, ίσως δεν έχει γίνει ακόμη αποδεκτή. Η διδασκαλία της Αγίας γραφής και της Ιεράς Παραδόσεως είναι λόγος Κυρίου και έχει γίνει ήδη ζωή των παιδιών αυτών, διότι

αυτή την αγωγή έχουν λάβει από την Εκκλησία τους και την οικογένειά τους, την οποία αγωγή δεν δικαιούται το σχολείο να καταστρέφει.

Ακόμη, θέτει το πρόγραμμα το εξής ερώτημα: «Δέχονται όλοι οι χριστιανοί το Σύμβολο της Πίστεως;» (Α΄ Γυμνασίου, Θεματική Ενότητα 4, Πώς παίρνονται οι αποφάσεις, ΦΕΚ σ. 30932). Είναι ευρέως γνωστό ότι, η αποδοχή του Συμβόλου της Πίστεως διαφοροποιεί τον χριστιανό από τον μη χριστιανό. Η διατύπωση όμως του προγράμματος αφήνει την υπόνοια, ότι δύναται κάποιος να είναι χριστιανός χωρίς να δέχεται το Σύμβολο της Πίστεως, πράγμα απαράδεκτο για τους ορθοδόξους χριστιανούς.

Ακόμη περιλαμβάνει το πρόγραμμα στη Θεματική Ενότητα 5 της Στ΄ δημοτικού «Από τους Χριστιανούς της χώρας μας στους Χριστιανούς του κόσμου» μεταξύ άλλων και ως βασικό θέμα διδασκαλίας το εξής: «Διαφορετικές παραδόσεις, κοινή συνείδηση» (ΦΕΚ σ. 30916). Κατά τη διδασκαλία της Ορθόδοξου Εκκλησίας μία είναι η Ιερά Παράδοση, την οποία οφείλει να βιώσει όποιος θέλει να είναι χριστιανός. Διαφορετικές «παραδόσεις» διαφοροποιούν την κοινή χριστιανική συνείδηση.

Επίσης ο Φραγκίσκος της Ασίζης, χαρακτηρίζεται ως «Άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης» (ΦΕΚ σ. 30880), πράγμα το οποίο δεν ισχύει για την Ορθόδοξο Εκκλησία, παρά μόνον για την ρωμαιοκαθολική.

Επίσης ο Βούδας χαρακτηρίζεται «ο φωτισμένος δάσκαλος» (ΦΕΚ σ. 30892), πράγμα το οποίο δεν είναι δυνατόν να διδάσκεται σε τέκνα ορθοδόξων χριστιανών.

Ο δε Μωάμεθ χαρακτηρίζεται ως «ο απεσταλμένος του Αλλάχ» (ΦΕΚ σ. 30892), πράγμα το οποίο ομοίως θα ήταν δυνατόν να αποπροσανατολίσει τη θρησκευτική συνείδηση των ορθοδόξων χριστιανών, όπως και όλα τα ανωτέρω.

Συμπέρασμα:

Όλα τα σοβαρά προβλήματα, τα οποία περιγράψαμε στα κεφάλαια Α΄-Ζ΄ του παρόντος, καταδεικνύουν το υπό αίτηση ακυρώσεως πρόγραμμα ακατάλληλο για ορθοδόξους χριστιανούς, οι οποίοι κατά το άρθρο 3, παράγρ. 1 του Συντάγματος της Ελληνικής Δημοκρατίας αποτελούν την πλειοψηφία των μαθητών των σχολείων της. Ακατάλληλο διότι δεν είναι σε θέση να αναπτύξει, αλλά είναι σε θέση να αποπροσανατολίσει την ορθόδοξη χριστιανική θρησκευτική τους συνείδηση, την οποία ήδη φέρουν εγγραφόμενοι στα σχολεία της Ελληνικής Δημοκρατίας και της οποίας την ανάπτυξη επιτάσσει το άρθρο 16, παράγρ. 2 του Συντάγματος, όπως ακριβώς επιτάσσει την ανάπτυξη της εθνικής συνείδησης. Η δε εθνική συνείδηση του Έλληνα είναι η ελληνική και αναπτύσσεται μέσω της ελληνικής παιδείας και η θρησκευτική συνείδηση του ορθοδόξου χριστιανού είναι η ορθόδοξη χριστιανική και αναπτύσσεται μέσω της ορθόδοξης χριστιανικής παιδείας. Και εφ' όσον δεν αναπτύσσεται η ήδη υπάρχουσα θρησκευτική συνείδηση των ορθοδόξων χριστιανών, παραβιάζεται η ελευθερία της, την οποία επιτάσσει το άρθρο 13, παράγρ. 1 του Συντάγματος. Επίσης κωλύεται η ελεύθερη ανάπτυξη της ορθόδοξης χριστιανικής προσωπικότητας των ορθοδόξων χριστιανών. Το δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του κατοχυρώνει για τον καθένα το άρθρο 5 παράγρ. 1 του Συντάγματος, συνεπώς και για τους ορθοδόξους χριστιανούς, οι οποίοι κατά το άρθρο 3 παράγρ. 1 αποτελούν την πλειοψηφία στην Ελλάδα. Εφ' όσον ισχύουν όλα τα ανωτέρω, εισάγεται διάκριση σε βάρος των

ορθόδοξων χριστιανών, την οποία απαγορεύει το άρθρο 5 παράγρ. 2 του Συντάγματος.

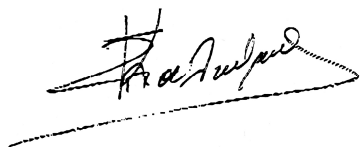
Επίσης διά του υπό αίτηση ακυρώσεως προγράμματος προσβάλλεται το δικαίωμα των ορθόδοξων χριστιανών γονέων να εξασφαλίζουν στα τέκνα τους μόρφωση και εκπαίδευση συμφώνως προς τις δικές τους θρησκευτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις, οι οποίες είναι οι ορθόδοξες χριστιανικές, το δε δικαίωμα αυτό έχει διασφαλίσει το άρθρο 2 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Επίσης διά του υπό αίτηση ακυρώσεως προγράμματος προσβάλλεται το υπό του άρθρου 14, παρ. 1 και 2 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού κατοχυρωμένο δικαίωμα των γονέων να καθοδηγούν τα τέκνα τους στην άσκηση του δικαιώματος για ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην ανάπτυξη των ικανοτήτων του. Διότι ο ορθόδοξος χριστιανός έχει δώσει ορθόδοξη χριστιανική παιδεία και αγωγή στο παιδί του, επειδή έχει κρίνει πως αυτή του αρμόζει ώστε να αναπτύξει τις ικανότητές του και το βοηθά να ασκήσει το δικαίωμά του για ελευθερία σκέψης και συνείδησης και άσκησης της ορθόδοξης χριστιανικής πίστεως στην οποία ο ίδιος ελευθέρως το έχει εισαγάγει.

Με σεβασμό ασπάζόμεθα την δεξιά Σας

Για το ΔΣ της ΠΕΘ

Ο Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Σπαλιώρας
Δρ Θεολογίας

Ο Γενικός Γραμματέας

Παναγιώτης Τσαγκάρης
Μτ Θεολογίας